

Enheten för människa och omgivning
Pia Schyberg, 010-730 98 18
arbetsmiljoverket@av.se

Arbetsmarknadsdepartementet

Remiss - ILO:s konvention om våld och trakasserier i arbetslivet (SOU 2021:86)

Arbetsmiljöverkets synpunkter och ställningstaganden

Ang. utredningens förslag på sid 31 om införande av en ny paragraf, 2 kap. 1 a §, i arbetsmiljölagen.

Arbetsmiljöverket avstyrker utredningens förslag att införa ett förtydligande i arbetsmiljölagen, AML, om att arbetsmiljön, så långt som möjligt, ska vara fri från våld och trakasserier.

En lagändring bör motiveras utifrån ett identifierat behov av lagstiftning på ett specifikt område. Enligt utredningen är syftet att bestämmelsen ska vara ett förtydligande av att våld och trakasserier är risker som måste beaktas inom ramen för 3 kap. AML. Arbetsmiljöverket anser att befintlig lagstiftning på området är tillräcklig. Enligt 2 kap. 1 § fjärde stycket AML ska teknik, arbetsorganisation och arbetsinnehåll utformas så att arbetstagaren inte utsätts för fysiska eller psykiska belastningar som kan medföra ohälsa eller olycksfall. Detta omfattar även våld och kränkande särbehandling.

I 3 § Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 1993:2) om våld och hot i arbetsmiljön slås dessutom fast att "Arbetet skall ordnas så att risk för våld eller hot om våld så långt som det är möjligt förebyggs". Att våld och kränkande särbehandling är risker som måste beaktas inom ramen för 3 kap. AML framgår redan av 3 § Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2001:1) om systematiskt arbetsmiljöarbete, 13 och 14 §§ Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2015:4) om organisatorisk och social arbetsmiljö och 2 § AFS 1993:2. Arbetsmiljöverket anser mot denna bakgrund att det inte kan identifieras ett materiellt behov av en ny paragraf i AML.

Begreppet "trakasserier" existerar inte i arbetsmiljölagstiftningen. Begreppet används i diskrimineringslagen och definieras som ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av

diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen. En introduktion av begreppet trakasserier i AML förutsätter en definitionsbestämmelse med en bredare räckvidd än diskrimineringslagens. Det skulle leda till att samma begrepp används i två lagar med olika definitioner, vilket Arbetsmiljöverket finner olämpligt. Att använda begreppet trakasserier i AML torde dessutom leda till juridisk oklarhet och risk för förvirring hos användarna, eftersom föreskrifterna om organisatorisk och social arbetsmiljö använder begreppet kränkande särbehandling, vilket definieras i föreskrifterna.

Möjligheten till kontroll och efterlevnad är central vid ändring av arbetsmiljölagstiftningen. I utredningens förslag används dessutom formuleringen "så långt som möjligt", vilket motiveras med att det alltid kommer att finnas yrken med ökad risk för våld och trakasserier. Utredningens motivering är relevant, men i en lagtext är en sådan skrivning inte optimal med tanke på möjligheten till kontroll och efterlevnad. Paragraftexten präglas mer av vision än rättslig norm vilket innebär en stor otydlighet för både arbetsgivare och för Arbetsmiljöverket i vårt tillsynsuppdrag.

Ytterligare ett skäl för att avstå från specifik reglering i AML är att våld och trakasserier, precis som utredningen redogjort för i kapitel 9.5, redan är kriminaliserade enligt brottsbalken och att de straffrättsliga bestämmelserna gäller oberoende av var sådana handlingar äger rum. Arbetsmiljöverkets uppfattning är att man i arbetsmiljölagen inte bör lyfta fram *ett* potentiellt arbetsmiljöproblem framför andra som arbetsgivaren ska utreda, riskbedöma och åtgärda/förebygga. Då utredningen bedömt att det inte är *nödvändigt* med ytterligare reglering i arbetsmiljölagen för att Sverige ska uppfylla kraven enligt konventionen, så bör man avstå från ytterligare reglering.

I övrigt har Arbetsmiljöverket inga synpunkter på bedömningar och förslag i de delar av utredningen som remissen omfattar.

De som deltagit

Yttrandet har avgetts av ställföreträdande generaldirektören Håkan Olsson. I den slutliga handläggningen har även enhetschefen Christina Jonsson deltagit. Föredragande har varit handläggaren Pia Schyberg.

Håkan Olsson

Pia Schyberg

ARBETSMILJÖ
VERKET

YTTRANDE

Datum
2022-06-20

Vår beteckning
2022/017382

Sid
3 (3)

Kopia skickad till: Arbetsmarknadsdepartementet